

Sygn. akt II Ca 220/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 kwietnia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Świdnicy, II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Grażyna Kobus

Sędziowie: SO Aleksandra Żurawska

SO Piotr Rajczakowski

Protokolant: Agnieszka Ingram

po rozpoznaniu w dniu 29 kwietnia 2014 r. w Świdnicy

na rozprawie

sprawy z powództwa Gminy (...)– (...) Zakładu (...)w likwidacji

przeciwko J. M. i Ł. M.

o zapłatę 8.096,40 zł

na skutek apelacji strony powodowej

od wyroku Sądu Rejonowego w Kłodzku

z dnia 20 stycznia 2014 r., sygn. akt I C 659/13

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że zasądza od pozwanych J. M.i Ł. M.solidarnie na rzecz strony powodowej Gminy (...)– (...) Zakładu (...)w likwidacji kwotę 8.096,40 (osiem tysięcy dziewięćdziesiąt sześć złotych 40/100) zł z odsetkami ustawowymi od dnia 23 lutego 2012r. oraz zasądza od pozwanych solidarnie na rzecz strony powodowej 1.622 zł tytułem kosztów procesu;

II. oddala dalej idącą apelację;

III. zasądza od pozwanych solidarnie na rzecz strony powodowej 1.005 zł tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

Sygn. akt II Ca 220/14

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 20 stycznia 2014 r., Sąd Rejonowy oddalił powództwo Gminy (...)– (...) Zakładu (...)w likwidacji przeciwko J. M.i Ł. M.o zapłatę kwoty 8.096,40 zł.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Na mocy decyzji Zarządu Gminy (...)oddano w użytkowanie urządzenia grzewcze m.in. w budynku mieszkalnym przy ul. (...)w L. Kocioł ten obsługuje trzy nieruchomości przy pl. (...). Zarządzeniem Wójta Gminy(...)ustalony

został regulamin rozliczenia kosztów centralnego ogrzewania i ustalenia opłat z tego tytułu dla użytkowników lokali komunalnych i własnościowych w gminie L.. W dniu 30 marca 2010 r. pozwani J.i Ł.małżonkowie M.w nabyli lokal mieszkalny nr (...)położony w L.przy pl. (...). Od dnia 6 kwietnia 2010 r. strona powodowa wystawiła zawiadomienie o wysokości opłat od kwietnia 2010 r. tytułem rozliczenia kosztów centralnego ogrzewania, która wynosi

będzie 6,88 zł za 1 m² powierzchni grzewczej, która łącznie wynosiła 372,25 zł. W dniu 25 stycznia 2011 r. strona powodowa wystawiła zawiadomienie o zmianie wysokości opłat za zużycie wody i odprowadzanie ścieków. Jednocześnie w zestawieniu należnych opłat kwotę za ogrzewanie określono na 375,30 zł. W dniu 22 marca 2011 r. strona powodowa wystawiła zawiadomienie o wysokości opłat od kwietnia 2011 r. wskazując, że stawka za 1 m² powierzchni wynosi

będzie 6,80 zł brutto, co w przypadku lokalu pozwanych dało kwotę 367,98 zł. W dniu 20 maja 2011 r. zostało sporządzone pismo do pozwanych informujące o naliczaniu kosztów co. W piśmie tym wskazano, że pozwani nie podpisali umowy dostarczonej im po nabyciu lokalu i powołano się na regulamin rozliczania kosztów CO. W wystawionym zawiadomieniu o wysokości opłat od lipca 2011 r. strona powodowa poinformowała o rozliczeniu za zużycie wody i odprowadzaniu ścieków określając jednocześnie opłatę za co, na kwotę 367,98 zł. Opłata w tej samej wysokości została określona w zawiadomieniu o wysokości opłat od sierpnia 2011 r. W dniu 19 stycznia 2012 r. strona powodowa wystawiła zawiadomienie o wysokości opłat od stycznia 2012 r. określając opłaty za dostawę wody i odprowadzanie ścieków. Strona powodowa wezwała pozwaną do zapłaty należności za centralne ogrzewanie w kwocie 8 096,40 zł określając termin płatności na 1 stycznia 2012 r.

Rozważając tak ustalony stan faktyczny, Sąd Rejonowy stanął na stanowisku, iż powództwo podlegało oddaleniu jako nieudowodnione. Sąd wskazał, iż strona powodowa winna była pamiętać

nie tylko o art. 6 kc, ale też o przepisach zawartych w art.45a ust.8-10 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (tekst jedn. Dz. U. z 2012 r. poz. 1059), zgodnie z którymi koszty zakupu ciepła, o których mowa w ust. 2, rozlicza się w części dotyczącej: 1) ogrzewania, stosując metody wykorzystujące:

a) dla lokali mieszkalnych i użytkowych: wskazania ciepłomierzy, wskazania urządzeń wskaźnikowych niebędących przyrządami pomiarowymi w rozumieniu przepisów metrologicznych, wprowadzonych do obrotu na zasadach i w trybie określonych w przepisach o systemie oceny zgodności, powierzchnię lub kubaturę tych lokali,

b) dla wspólnych części budynku wielolokalowego użytkowanych przez osoby, o których mowa w ust. 2, powierzchnię lub kubaturę tych części odpowiednio w proporcji do powierzchni lub kubatury zajmowanych lokali (...).

Sąd Rejonowy wskazał, że to właściciel lub zarządca budynku wielolokalowego dokonuje wyboru metody rozliczania całkowitych kosztów zakupu ciepła na poszczególne lokale mieszkalne i użytkowe w tym budynku, tak aby wybrana metoda, uwzględniając współczynniki wyrównawcze zużycia ciepła na ogrzewanie, wynikające z położenia lokalu w bryle budynku przy jednoczesnym zachowaniu prawidłowych warunków eksploatacji budynku określonych w odrębnych przepisach, stymulowała energooszczędne zachowania oraz zapewniała ustalenie opłat, o których mowa w ust. 4, w sposób odpowiadający zużyciu ciepła na ogrzewanie i przygotowanie ciepłej wody użytkowej. Właściciel lub zarządca budynku wielolokalowego wprowadza wybraną metodę, o której mowa w ust. 9, w formie wewnętrznego regulaminu rozliczeń ciepła przeznaczonego na ogrzewanie tego budynku i przygotowanie ciepłej wody użytkowej dostarczanej centralnie poprzez instalację w budynku, zwanego dalej "regulaminem rozliczeń"; regulamin rozliczeń podaje się do wiadomości osobom, o których mowa w ust. 2, w terminie 14 dni od dnia jego wprowadzenia do stosowania. W związku z powyższym w pierwszej kolejności Sąd przyjął, że brak jest dowodu na okoliczność podjęcia przez zarządcę budynku wielolokalowego dokonania wyboru metody rozliczania kosztów ciepła. Jak wynika z aktu notarialnego z dnia 30 marca 2010 r. pozwani nabyli samodzielny lokal mieszkalny, ponadto strony wskazywały, że lokal wchodzi w skład wspólnoty mieszkaniowej. Żaden jednak dowód, w ocenie Sądu, nie wykazał kto jest zarządcą tejże wspólnoty, w której skład wchodzi lokal pozwanych oraz jaką metodę tenże zarządca wybrał. Ponadto Sąd Rejonowy zwrócił uwagę na przepisy § 5 i 6 regulaminu rozliczenia kosztów c. o. Wskazano w nich, że opłaty

za dostarczone ciepło pobierane są w formie zaliczek na podstawie zawartych odrębnych umów cywilnoprawnych pomiędzy dostawcą ciepła i jego odbiorcą. W ciągu 3 miesięcy od zakończenia okresu rozliczeniowego następuje indywidualne rozliczenie należności za co. za ten okres z użytkownikiem lokalu (...) Użytkownik otrzymuje na piśmie rozliczenie kosztów c.o. Zatem, zdaniem Sądu, cho

by już na podstawie tych przepisów strona powodowa po otrzymaniu odpisu sprzeciwu winna była się do zarzutu pozwanych o zawyżonych kosztach ciepła ustosunkowa

i przedłożyć

rozliczenie tychże kosztów ciepła dostarczonych do lokalu pozwanych, dowody w postaci zawiadomień o wysokości stawek za ciepło za 1 m². Mimo stosownego wezwania pełnomocnika powoda do ustosunkowania się do sprzeciwu pozwanych z obowiązkiem powołania wszystkich twierdzeń, zarzutów i dowodów pod rygorem ich utraty pełnomocnik strony powodowej najpóźniej na rozprawie 28 października 2013 r. nie odniósł się do wszystkich zarzutów pozwanych. Z tych powodów, mając na względzie prekluzję dowodową Sąd Rejonowy pominął wnioski dowodowe zawarte w piśmie z dnia 12 grudnia 2013 r. Z przedstawionego protokołu przekazania środka trwałego z dnia 18 stycznia 2002 r. i decyzji nr (...)wynika, że Zarząd Gminy (...)oddał w użytkowanie (...) Zakładowi (...)w L.urządzenia grzewcze m. in, w budynku przy ul. (...)w postaci kotła gazowego P.(...)osprzęt. Kwestia własności kotła gazowego była jednak, zdaniem Sądu, drugorzędna ze względu na wyżej powołane uregulowania art. 45a prawa energetycznego. Skoro zatem nie została wykazana kwestia wyboru metody rozliczania ciepła przez zarządcę, brak jest rozliczenia zużytego ciepła przez pozwanych, to już z tych względów, w ocenie Sądu, powództwo podlegało oddaleniu. Sąd zwrócił jednakże uwagę, że zawiadomienia o wysokości opłat przedłożone przez stronę powodową istotnie nie wykazują, że były doręczane pozwanym, podobnie jak pismo z dnia 20 maja 2011 r., które miało by

odebrane przez pozwanego. Do akt został przedłożony duplikat tegoż pisma. Jednak pismo to w kontekście powyższych braków dowodowych, w ocenie Sądu, nie ma istotnego znaczenia. Odnośnie zawiadomień o wysokości opłat, Sąd wskazał, że nie został przedstawiony żaden dowód potwierdzający należność na kwotę 312,70 zł. Ponadto, opłaty za c.o., od stycznia 2011 r. wzrosły z 372,25 zł do 375,30 zł, skoro były pobierane zaliczkowo najprawdopodobniej - to również nie zostało wykazane - za określony sezon grzewczy, strona powodowa nie przedłożyła dowodu wskazującego wzrost stawki za dostarczone ciepło za 1 m². Nadto w sytuacji, gdy pozwani odmawiali podpisania umowy, stronie powodowej przysługiwały określone roszczenia z tym związane. Rzeczą strony powodowej było też uwzględnienie kwestii podnoszonych przez pozwanych związanych z wymaganiami prawa energetycznego.

W apelacji od powyższego wyroku, strona powodowa, zaskarżając go w całości oraz wnosząc o jego zmianę, ewentualnie o uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji, zarzuciła mu:

1/ naruszenie prawa materialnego, tj.:

a/ art. 57 w zw. z art. 3 pkt 18 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (t.j. Dz.U. Z 2006, Nr 89, poz. 625, ze zm.), poprzez jego niezastosowanie w sytuacji, gdy z okoliczności sprawy wynika, iż doszło do nielegalnego poboru energii cieplnej przez pozwanych w świetle definicji zawartej w art. 3 pkt 18 w/w ustawy, bowiem bez zawarcia umowy w tym zakresie i bez regulowania przez pozwanych należności za pobrane ciepło;

b/ art. 45a ust. 9 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne, poprzez jego błędną interpretację polegającą na przyjęciu, iż w rozumieniu tegoż artykułu nie dokonano wyboru metody rozliczania całkowitych kosztów zakupu ciepła określonej w ust. 8, podczas gdy z treści Zarządzenia nr (...)Wójta Gminy (...)– Regulaminu rozliczania kosztów centralnego ogrzewania i ustalania opłat z tego tytułu [...] oraz treści sporządzonych na jego podstawie umów indywidualnych na dostawę ciepła - odzwierciedlających wybraną metodę rozliczeń z tego tytułu, a także zawiadomień o wysokości opłat wynika, iż strona powodowa jako zarządcza dokonała wyboru dopuszczalnej art. 45a ust. 8 metody rozliczania kosztów zakupu ciepła, tj. wykorzystującej powierzchnię ogrzewanych lokali;

2/ naruszenie przepisów postępowania mogące mieć

istotny wpływ na wynik sprawy, a mianowicie:

a/ art. 233 § 1 kpc, poprzez dowolną a przy tym wybiórczą a nie wszechstronną ocenę zebranego w sprawie materiału dowodowego, polegającą na przyjęciu na podstawie gołosłownych twierdzeń pozwanego, że zawiadomienia o wysokości opłat przedłożone przez stronę powodową nie były doręczane pozwanym, podczas gdy z zasad doświadczenia życiowego wynika, iż istotą pism o takim charakterze jest poinformowanie odbiorców o wysokości należnych opłat z tytułu dostarczanych im dóbr, gdyż bezspornie leży to w interesie dostawców tych dóbr, zaś odbiór pisma z dnia 20.05.2011 został wbrew ocenie Sądu I instancji potwierdzony przez pozwanego Ł. M. podpisem;

b/ art. 232 kpc w zw. z art. 6 kc, poprzez uznanie, iż skoro pozwany kwestionował prawidłowość wyboru określonej metody rozliczeń kosztów zakupu ciepła, tj. przy wykorzystaniu powierzchni ogrzewanej lokalu, to ciężar dowodu w tym zakresie obciąża powoda, podczas gdy prawidłowa wykładnia tego przepisu prowadzi do wniosku, iż to pozwany jako kwestionujący prawidłowość tego wyboru powinien przedstawić

dowody uzasadniające bezzasadność dokonania przedmiotowego wyboru wynikającego z w/w Zarządzenia Wójta Gminy(...);

c/ art. 217 § 2 kpc poprzez pominięcie na rozprawie w dniu 18.12.2013 r. wniosków dowodowych zawartych w piśmie strony powodowej z 12.12.2013 r. (wpływ do Sądu dn. 13.12.2013 r.) o dopuszczenie dowodów w postaci dokumentów załączonych do tegoż pisma, pomimo iż ich uwzględnienie niewątpliwie nie spowodowałoby zwłoki w rozpoznaniu sprawy, mając na względzie jednoczesną decyzję Sądu o odroczeniu rozprawy na kolejny termin, tj. na dzień 20.01.2014 r. celem umożliwienia pozwanym ustosunkowania się do złożonych dokumentów;

d/ art. 227 kpc poprzez przyjęcie, iż udowodnienia wymagał fakt kto jest zarządcą wspólnoty, w której skład wchodzi lokal pozwanych, podczas gdy fakt ten nie był sporny między stronami, a tym samym nie wymagał dowodzenia jako nie mający istotnego znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy, zaś przepis § 1 pkt 1 w/w Zarządzenia Wójta Gminy (...) jednoznacznie wskazywał na osobę zarządcy urządzeń grzewczych.

Sąd Okręgowy zważył:

Apelacja w swej zasadniczej większości zasługiwała na uwzględnienie. Sąd Rejonowy, pomimo przeprowadzenia prawidłowych ustaleń faktycznych, które to Sąd Okręgowy zaakceptował oraz pomimo przeprowadzenia postępowania dowodowego w postaci zawiadomień o wysokości opłat za centralne ogrzewanie, a także w postaci regulaminu rozliczeń kosztów centralnego ogrzewania i ustalenia opłat z tego tytułu dla użytkowników lokali komunalnych i własnościowych w gminie (...), w sposób nieuprawniony uznał, że roszczenie strony powodowej nie zostało udowodnione. Z taką oceną Sąd Okręgowy się nie zgadza. Zgodnie z art. 45 a ust. 8 prawa energetycznego koszty zakupu ciepła rozlicza się w przypadku lokali mieszkalnych i użytkowych wykorzystując wskazania ciepłomierzy, wskazania innych urządzeń wskaźnikowych lub powierzchnię czy też kubaturę tych lokali. Właściciel lub zarządca budynku wielolokalowego dokonuje wyboru metody rozliczania całkowitych kosztów zakupu ciepła na poszczególne lokale mieszkalne i użytkowe w tym budynku. Właściciel lub zarządca budynku wprowadza wybraną metodę w formie wewnętrznego regulaminu rozliczeń ciepła, trudno zgodzić

się z tezą Sądu Rejonowego, że strona powodowa nie udowodniła jaka metoda rozliczeniowa została wybrana przez zarządcę. Należy również podkreślić

, że metoda ta oraz cały regulamin obowiązują we wspólnocie mieszkaniowej, do której należy lokal pozwanych od 1 marca 2005r, a więc jeszcze na długo przed tym, zanim pozwani zakupili swój lokal. Zupełnie również niezrozumiałe jest twierdzenie Sądu I instancji, iż w niniejszej sprawie nie wykazano kto pełni funkcję zarządcy nieruchomości. Po pierwsze trzeba zauważyć

, że w niniejszej sprawie został wydany w dniu 18 marca 2013r nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym / k. 9 /. Zgodnie z art. 503 § 1 kpc w sprzeciwie pozwany ma obowiązek przedstawi

wszelkie zarzuty, które pod rygorem ich utraty należy zgłosi

przed wdaniem się w spór oraz pozostałe zarzuty przeciwko żądaniu pozwu, a także wszystkie okoliczności faktyczne i dowody na ich poparcie. Pozwani ani w sprzeciwie, ani w trakcie postępowania nigdy nie kwestionowali, że zarządcą przedmiotowej nieruchomości nie jest (...) Zakład (...). W tej sytuacji zarzucanie przez Sąd Rejonowy, że w niniejszej sprawie nie wykazano nawet kto pełni funkcję zarządcy, jest niezrozumiałe, skoro był to fakt niekwestionowany przez żadną ze stron. W ocenie Sądu Okręgowego poprzez przeprowadzenie dowodu z zawiadomień o wysokości opłat za centralne ogrzewanie / k. 41 i nast. / została również udowodniona kwestia wysokości tychże opłat. Fakt zaś, że opłaty za okres od 1 stycznia 2011r wzrosły z kwoty 372,25 zł do 375, 30 zł wynika z tego, że należny podatek VAT wzrósł z (...) i okoliczność ta została ujęta w zawiadomieniu o wysokości opłat /k. 42 i 43 /. Obowiązek zaś pozwanych dotyczący uiszczania przez nich kosztów energii cieplnej wynika wprost z art. 13 ust. 1 ustawy o własności lokali, zgodnie z którym właściciel lokalu ponosi wydatki związane z jego utrzymaniem. Tak więc kwestia doręczenia zawiadomień o wysokości opłat z centralne ogrzewanie ma znaczenie jedynie dla ustalenia wymagalności tego obowiązku. Należy również podkreśli

, że pozwani w bardzo lakonicznym sprzeciwie od nakazu zapłaty podnieśli jedynie to, iż opłaty za energię ciepłą były, ich zdaniem, zawyżone, że nie podpisali oni odpowiedniej umowy oraz, że brak w ich mieszkaniu odpowiednich urządzeń pomiarowych. W sytuacji więc, gdy strona powodowa przedstawiła dowody w postaci zawiadomień o wysokości opłat, a pozwani je kwestionowali, to zgodnie z art. 6 kc, to na pozwanych spoczywał ciężar wykazania, że opłaty te są za wysokie. Pozwani zaś poza podniesieniem ogólnikowego stwierdzenia, że opłaty były wygórowane, w żaden sposób swego stanowiska nie wykazali. Tak więc twierdzenie Sądu Rejonowego, że to strona powodowa powinna była odnieść się do zarzutów pozwanych i przedłożyć

dowody, iż koszty z tytułu CO nie są zawyżone, jest niezgodne z przepisem art. 6 kc. Reasumując, ze względów opisanych wyżej Sąd Okręgowy uznał, iż apelacja w zasadzie w całości jest zasadna, co prowadziło do zmiany zaskarżonego wyroku poprzez uwzględnienie powództwa i zasądzenie kosztów procesu- art. 386 § 1 kpc.

W ocenie Sądu odwoławczego, skoro jednak strona powodowa nie udowodniła, w jakim dniu zawiadomienia o wysokości opłat za CO zostały doręczone pozwany, odsetki za opóźnienie od zasądzonej kwoty powinny by

należne od dnia doręczenia pozwany przedsądowego wezwania do zapłaty / k. 48 i 49 / , stąd też w pozostałej części / tj. jedynie w zakresie odsetek / apelacja, jako bezzasadna musiała podlega

oddaleniu- art. 385 kpc.

Z uwagi na to, że jak to już wyżej stwierdzono strona powodowa prawie w całości wygrała postępowanie apelacyjne, Sąd Okręgowy na podstawie art. 98 § 1 kpc w zw. z art. 391 § 1 kpc zasądził od pozwanych na rzecz wygrywającego całość należnych mu kosztów postępowania za II instancję.